

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

توانمندسازی منابع انسانی

تألیف:

احمد شهبازیان

سرشناسه : شهبازیان، احد، ۱۳۵۴-

Shahbazian, Ahad

عنوان و نام پدیدآور : توانمندسازی منابع انسانی/تالیف احد شهبازیان.

مشخصات نشر : تبریز: انتشارات فادیا، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری : ۱۰۴ص.

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۶۳۵۴-۸۵-۱

وضعیت فهرست نویسی : فیفا

موضوع : کارکنان--توانمندسازی

Employee empowerment : موضوع

نیروی انسانی--مدیریت : موضوع

Manpower planning : موضوع

رده بندی یکره : HD۵۰/۵

رده بندی دیوید : ۶۵۸/۳۱۴

شماره کتابشناسی ملی : ۵۸۴۱۳۴۶

• نام کتاب: توانمندسازی منابع انسانی

• تألیف: احد شهبازیان

• ناشر: انتشارات فادیا

• حروفچینی: واحد کامپیوتر انتشارات فادیا

• تیراژ: ۱۰۰۰

• نوبت چاپ: اول ۱۳۹۸

• قیمت: ۳۰۰۰۰۰ ریال

• چاپ و صحافی: اطلس

• شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۳۵۴-۸۵-۱

• کد کتاب: ۹۶

مراکز بخشی و فروش: انتشارات فادیا

دفتر و فروشگاه مرکزی: تبریز، میدان جهاد (نصف راه) - بازار اسلامی - طبقه اول - پلاک ۲۵

تلفن: ۰۹۱۴۹۰۱۵۱۴۵ ♦ ۰۴۱-۳۴۴۱۵۸۱۱

پیشگفتار

دادن اختیار و مسوولیت به کارکنان برای به انجام رساندن وظایف خود به نحو احسن، مشارکت در تصمیم‌گیری، استفاده بهینه از توانایی‌ها و مهارت‌های فردی و ایجاد فرصت‌های آموزشی و مشارکتی به منظور ارتقای مسوولیت و تعهد آنها نسبت به سازمان را توانمندسازی تعریف کرده‌اند. توانمندسازی منابع انسانی در سازمان‌های امروزی به دلیل حجم فزاینده‌ای از مسوولیت‌ها که کارکنان برعهده می‌گیرند دارای اهمیت بسیاری است. هدف از توانمندسازی عبارت از فراهم آوردن شرایط واگذاری اختیار و مسوولیت بیشتر و قدرت خشنود به کارکنان با ایجاد انگیزه، طراحی و ساختار مناسب، آموزش موثر و مدیریت کارآمد است. توانمندسازی احساس تعلق کارمند به کارش را افزایش می‌دهد به نحوی که او نسبت به کارش احساس غرور می‌کند و انجام وظایف را با میل و رغبت به عهده می‌گیرد. در دوران حاضر، علت پویایی و پیچیدگی محیط رقابتی، نیاز سازمان‌ها به نیروی تفکر و قوه خلاقانه کارکنان افزایش یافته است. باید به دنبال شیوه‌هایی بود که با ایجاد انگیزش در کارکنان، موانع برتری سازمان را فراهم آورد. تالیف حاضر به توصیف و تحلیل توانمندسازی منابع انسانی به عنوان شیوه مناسب انگیزش و به تبع آن بهره‌وری و اثربخشی سازمان پرداخته است. امید است این مجموعه بتواند مورد استفاده مدیران محترم، محققان و سایر استفاده‌کنندگان قرار گیرد. در خاتمه از همه کسانی که ما را در تهیه این مجموعه یاری کردند بویژه مدیران محترم انتشارات فادیا دکتر داریوش ظفری کمال تشکر و قدردانی را دارم.

احمد شهبازیان

فهرست مطالب

۳	پیشگفتار
۷	فصل اول: کلیات
۹	مقدمه
۱۳	اهمیت توانمندسازی
۱۵	تعاریف
۱۵	توانمندسازی کارکنان
۱۵	انگیزش
۱۶	رضایت شغلی
۱۶	غنی‌سازی شغلی
۱۶	مدیریت مشارکتی
۱۷	فصل دوم: مبانی، مفاهیم، دیدگاه‌ها و پیرینه توانمندسازی
۱۹	بخش اول- مبانی و مفاهیم توانمندسازی
۱۹	مقدمه
۲۱	تاریخچه توانمندسازی
۳۰	تعاریف توانمندسازی
۳۰	تعاریف مفهومی واژه توانمندسازی
۳۲	زمینه‌های توانمندسازی
۳۲	سطوح توانمندسازی
۳۳	کلید تواناسازی منابع انسانی
۴۰	انواع مرزهای تواناسازی
۴۴	پیش نیازهای توانمندسازی
۴۸	فرایند توانمندسازی
۴۹	استراتژی‌های توانمندسازی
۵۱	توانمندسازی کارکنان در سازمان‌ها

۵۳	عوامل مؤثر بر توانمندسازی .....
۵۷	توسعه توانمندسازی گروهی .....
۶۰	سیک رهبری .....
۶۵	عوامل مؤثر در فرایند توانمندسازی کارکنان .....
۶۷	فرهنگ توانمندسازی .....
۶۸	توانمندسازی و مشارکت .....
۷۴	توانمندسازی: اختیار و قدرت .....
۷۷	مراحل تفویض اختیار .....
۷۹	فرایند توانمندسازی .....
۸۱	توانمندسازی و برنامه .....
۸۳	مزایای توانمندسازی .....
۸۴	دام‌های توانمندسازی .....
۸۸	شاخص‌های توانمندسازی .....
۹۰	بخش دوم - پیشینه .....
۹۰	تحقیقات انجام گرفته در خارج از کشور .....
۹۴	تحقیقات انجام گرفته در داخل کشور .....
۹۷	فصل سوم: نتیجه‌گیری و پیشنهادات .....
۹۹	نتیجه‌گیری .....
۱۰۰	پیشنهادهای .....
۱۰۰	پیشنهادهای کاربردی و مدیریتی .....
۱۰۲	پیشنهادهای برای تحقیقات آینده .....
۱۰۳	منابع و مأخذ .....